

21.08.2013

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite LVM/1184/08/2013

Asia **OKM:n lausunto LVM:n joukkoliikenteen rahoitusta koskevasta työryhmän raportista**

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt opetus- ja kulttuuriministeriöltä lausuntoa julkisin varoin toteutettujen henkilökuljetusten rahoituksen ja toimintatapojen kehittämistä koskevasta selvitysmiehen raportista sekä joukkoliikenteen rahoitusta käsittelevästä työryhmän raportista.

Joukkoliikenteen rahoitustyöryhmän raportissa ehdotetaan, että vuodesta 2016 lähtien kaikki henkilökuljetusten rahoitukseen käytettävät määrärahat olisivat yhteiskäytössä. Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää perusteluina seuraavaa:

Opetus- ja kulttuuriministeriön kanta on, että ehdotettuun henkilökuljetusten rahoitukseen ei sisällytetä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan vastuualueelle kuuluvaa perusopetuslain 32 §:n mukaista esi-, perus- ja lisäopetukseen oikeutettujen oppilaiden koulumatkoihin liittyvää rahoitusta eikä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen koulumatkatuesta annetun lain (48/1997) mukaisen koulumatkatuen rahoitusta.

Koulukuljetukset

Oppilaiden koulumatkaoikeus on varmistettava osana nykyistä valtionosuusjärjestelmää osoittamalla rahoitus opetuksen järjestäjille ja kunnille osana laskennallista perushintaa. Ehdotetusta muutoksesta aiheutuisi merkittäviä muutoksia opetus- ja kulttuuritoiminnan rahoituksen laskentaperusteisiin ja sitä kautta koko sektorin valtionosuusjärjestelmään. Mikäli koulumatkaan kohdistuva korotusperuste poistettaisiin ja rahoitus siirrettäisiin suuremmille alueille kohdistuvaksi, monen kunnan koulumatkaan oikeuttava laatu ja rahoitus voisi laskea.

Koulumatkatuki

Koulumatkatukeen varatun rahoituksen siirtäminen osaksi henkilökuljetusten rahoitusta heikentäisi toisen asteen opiskelijoiden taloudellista asemaa ja koulutuksen saavutettavuutta. Jos koulumatkatukeen varattu määräraha sulautuisi osaksi liikenteen rahoitusta, se ei enää kohdentuisi nykyiselle edunsaajaryhmälle. Koulumatkatuella

tuetaan laissa säädetyin edellytyksin erityisesti niiden lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulutuksen saavutettavuutta, joilla on pitkä koulumatka ja merkittävät matkakustannukset. Nykymuotoisella koulumatkatuella edistetään ensisijaisesti joukkoliikenteen käyttöä. Etuutta maksetaan opiskelijalle itselleen vain, jos joukkoliikennettä ei ole käytettävissä. Lisäksi etuutta voidaan maksaa koulutuksen järjestäjälle, jos koulutuksen järjestäjä järjestää koulukuljetusta myös lukiossa tai ammatillisessa koulutuksessa opiskeleville. Nykyinen koulumatkatuki toimii koulutus- ja liikennepoliittisesti tarkoituksenmukaisesti myös mallissa, jossa joukkoliikennettä järjestettäisiin ja rahoitettaisiin nykyistä keskitetymin.

Selvitysmies Paajasen ehdotuksen mukaan koulumatkatuen määräytymistä ja maksamista on tarkasteltava niin, että järjestelmä on kunta–valtio -suhteessa kustannusneutraali ja tukee julkisesti tuetun henkilöliikenteen kehittämistä ja rahoitusta. Ministeriö toteaa, että ehdotukseen liittyvä selvitystyö on käynnistymässä liikenne- ja viestintäministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, Liikenneviraston ja Kelan yhteistyönä.

Kansliapäällikkö

Anita Lehikoinen

Opetusneuvos

Aki Tornberg